

SOCIETAT CATALANA de GENEALOGIA, HERÀLDICA, SIGIL·LOGRAFIA, VEXIL·LOGOLOGIA i NOBILIÀRIA

VISITA DEL REPRESENTANT DE FAMILY SEARCH A LA PENÍNSULA IBÈRICA

El passat dia 23 de gener la Societat va rebre la visita del Sr. Jesús Sánchez Chacón, supervisor per la península ibèrica del servei de documentació de Family Search. Assistiren a l'entrevista el president Juan José Cortés i el vocal Enric Mayol. En ella es tractaren diversos aspectes de les recerques, així com l'accessibilitat a les fonts arxivístiques a través d'Internet. També es plantejaren diverses vies de col·laboració entre les dues institucions. En la visita a la nostra seu el Sr. Sánchez Chacón va poder comprovar el dinamisme de la nostra Societat i compartir, per uns moments, les tasques de recerca del Seminari de Paleografia.

EDITORIAL

Estem treballant força en la dinamització de la nostra Societat. A les iniciatives de les diferents disciplines que ja estan funcionant, s'hi sumen ara d'altres, com la visita a Gelida, amb una gran participació. Estem en un moment d'obertura i de contacte amb altres entitats afins. El vocal Sr. Pere Serra i el soci Sr. Josep M. Bosch han estat representants de la nostra Societat al XIVè Congrés Iberoamericà de Genealogia celebrat a Lima (Perú). A més, hem creat un Consell Assessor per a la revista Paratge, format per destacats investigadors nacionals i internacionals com Martí Aurell, Josep M. Sans i Travé, José Enrique Ruiz Domènec, Jesús Alturo i Perucho, Josep Porter i Moix i Jaime de Salazar y Acha entre d'altres. Des del punt de vista acadèmic, l'obertura del curs amb la lliçó inaugural del Dr. Jaime de Salazar, de la Real Academia Matritense de Heràldica y Genealogía, la lectura de les tesines, i el programa de cursos amb una àmplia oferta, més professorat i una alta matriculació, fan que la formació dels nostres socis sigui una de les nostres prioritats. Tot aquest present amb tanta activitat ens fa afrontar amb optimisme la celebració del 25è Aniversari i mostrar-nos esperançats en el futur de la Societat i de les nostres disciplines.

Juanjo Cortés i Garcia
President de la SCGHSVN

XIV REUNIÓ AMERICANA DE GENEALOGIA.

Organitzat per l' Instituto Peruano de Investigaciones Genealógicas, es va celebrar a Lima, capital del Perú, durant els dies 5 a 9 de novembre de 2007, la XIV Reunión Americana de Genealogía - Congreso Americano de Ciencias Genealógicas y Heráldicas. Per iniciativa pròpia, i també com a representants de la nostra Societat, hi van assistir el vocal de Relacions Institucionals de la nostra Junta, Pere Serra i Rosell, i el soci inscrit en aquesta secció Josep-Maria Bosch i Cabré. Les finalitats del viatge eren, com sempre, conèixer noves terres i nova gent, i donar a conèixer la nostra Societat en el món de les nostres activitats. Per aconseguir aquesta última finalitat es van mantenir contactes, alguns d'ells molt interessants, tant amb els participants amb els que ja hi teníem relació des de fa temps, així com amb aquells que es van conèixer de nou. Es van establir relacions de reciprocitat amb les societats genealògiques americanes i es van emparaular conferències de cara als actes del nostre 25è Aniversari. Aquestes relacions poc a poc aniran donant els seus fruits i mica en mica s'aconseguirà que es vagi coneixent més la nostra Societat. (*Pere Serra, vocal de Relacions Institucionals*)

CRÒNICA

Novembre 28. Auditori de l'ANC. Presentació de les tesines realitzades en el curs de Genealogia 2006-2007, *Cabero-Cavero. Un llinatge de més de set-cents anys d'història*, elaborat per la Sra. Flora Puntos, i *Els documents genealògics. Tipologia i aprofitament*, fet pel Sr. Jaume Pérez. Va iniciar l'acte el president de la Societat, el Sr. Juan José Cortés, parlant sobre la important i necessària tasca d'investigació i concreció que s'ha fet en aquests treballs i elogiant la figura del professor i tutor de les tesines, el Sr. Valerià C. Labara. Una vegada llegits ambdós treballs es va obrir un torn de preguntes pels assistents, on va quedar palès l'interès que van generar totes dues obres. Per finalitzar es va oferir a tots els presents un refrigeri de pastes i cava.

Gener 10. El programa *El Matí de Catalunya Ràdio*, dirigit i presentat per n'Antoni Bassas, va demanar a la Societat un parell d'experts per tal d'entrevistar-los. El tema, "Buscar els orígens: Genealogia". La urgència amb que es va portar a terme no va permetre que es posés en coneixement dels socis amb l'antelació desitjada. En Xavier Mora i na Sofia Garçon, com a representants de la Societat, van anar responnent les preguntes formulades pel Sr. Bassas així com les dels oients que van trucar. El tracte del Sr. Bassas i del seu equip va ser molt atent. El positiu resultat de l'entrevista, penjada al nostre web, ha quedat reflectit en la quantitat de visites al web de la Societat. Així, aquest dia es va batre el rècord amb 531 visites, des de l'anterior rècord que va ser l'any 2002 amb 220 visites. Per sentir-la, anar a: <http://www.scgenealogia.org/pdf/entrevista%20a%20catradio100108.mp3>.

Gener 26. Es va realitzar la sortida a Gelida per tal de visitar l'exposició "La vida rural i les masies a Gelida", organitzada per la nostra Societat i per l'Associació d'Amics del Castell de Gelida.

L'organitzador i guia, en Ramon Rovira i Tobella, ens va acompanyar mirant de que tothom es trobés a gust i que tot anés rodat. La visita començà a la Cava Torelló, can Martí de Baix, amb les explicacions del Toni, nét de la pubilla Josepa Llopart i Mir. Aquesta família té la propietat, junt amb can Martí de Dalt o la Torrevela, des del segle XIV; 23 generacions dedicades a la vinya i altres explotacions com ara aiguardent del segle XVIII al XIX. La visita fou esplèndida i didàctica, on es va incloure una degustació del millor cava. Després anàrem a veure l'exposició de les masies de Gelida on alguns socis, i no socis, van adquirir el CD on hi ha tot el treball històric i genealògic de les masies de Gelida. Finalment, tot fent una curta passejada pel nucli de Gelida, veiérem el funicular i la Casa del Senyor amb l'escut heràldic, i acabarem dinant en una cèntrica masia o menestralia, cal Terra, del segle XVI. Vàrem ser més de 30 visitants.

Gener. Enguany la Societat s'ha vist beneficiada amb dos ajuts atorgats per l'Institut Ramon Muntaner (IRMU). Els ajuts de l'IRMU tenen l'objectiu de potenciar els estudis que es realitzen en les nombroses entitats del país. Concretament, les dues subvencions que han estat concedides a la Societat van dirigides a la nostra publicació anual, *Paratge*, i als cursos que organitzem sobre les nostres disciplines. En total, la quantitat concedida és de 1800 euros.

Febrer 22 i 29. Curset de Genealogia a Balaguer (Noguera). Aquest curset ha estat organitzat per l'Arxiu Comarcal de la Noguera i impartit per Xavier Mora i Giné, membre de la Societat. El Sr. Mora ha explicat la seva experiència de més de vint-i-cinc anys en el camp de la genealogia i ha fet èmfasi en la identificació de les cases o línies hereditàries. L'elevat nombre d'inscripcions, prop d'un centenar, ha obligat a programar dues tandes. La segona tanda tindrà lloc els dies 11 i 25 d'abril.

AGENDA

Assemblea 2008

S'ha convocat l'Assemblea Ordinària de la Societat per al dilluns dia 28 d'abril, a les 18:00 hores en primera convocatòria i les 18:30 en segona convocatòria. La reunió tindrà lloc en la seu de la Societat a l'ANC. Ens agradaria comptar amb presència del major nombre possible de socis. Us hi esperem!

Concurs de disseny del carnet

Es convoca el *Concurs de disseny del carnet del soci i de la sòcia*. Com molts sabeu, no tenim un carnet físic de soci a la Societat, i creiem que és necessari per tal de sentir-nos més propers, així com poder dotar el carnet de la SCGHSVN d'avantatges. És molt important que aquest sigui reflex de les nostres disciplines. Podeu resoldre

dubtes i presentar les vostres propostes abans del dia de Sant Jordi (23 d'abril), ja sigui per correu ordinari com per correu electrònic (concurscarnet@scgenealogia.cat). Podeu presentar tantes propostes com vulgueu, de mida carnet (8,5 cm x 5,4 cm), adjuntant-hi les vostres dades i pseudònim. És un concurs obert, o sigui que també poden presentar-s'hi companys vostres, família, amics, ...

Sortides *

Maig-juny: Perpinyà. S'està preparant una visita als companys nord-catalans de l'Associació Catalana de Genealogia. Al llarg d'aquests mesos acabarem d'organitzar-la. Us mantindrem informats de l'evolució i de possibles alternatives.

Grups de treball *

Paleografia. Aquest seminari és obert a la participació de tothom. Es reuneix cada dues setmanes, el dimarts, de 18:30 a 20:30, a la seu de la Societat. El grup actual, format per una dotzena llarga d'assistents assidus i entusiastes, segueix avançant en el projecte de transcripció dels pergamins de l'arxiu patrimonial del Mas Bulló de Santa Eugènia de Berga (Osona). Aquest arxiu consta de 113 manuscrits que abasten cronològicament des de l'any 1155 fins al 1632. Els 12 primers documents d'aquesta col·lecció (fins a l'any 1250) ja estan a punt per a ser publicats a la nostra revista *Paratge*. El passat mes de gener s'ha arribat a completar la transcripció del document divuitè (de l'any 1272) amb vista a preparar un bon grapat de manuscrits per al número següent de *Paratge*. Per apuntar-se al grup cal posar-se en contacte amb el seu responsable, Avel·lí André (infopaleografia@scgenealogia.cat)

En relació amb el grup de Paleografia, cal dir que l'Arxiu Nacional de Catalunya es farà càrrec de la digitalització dels documents que s'estan estudiant. La Societat agraeix una vegada més a l'ANC la seva col·laboració i suport.

Heràldica. Aquest grup, creat el setembre de 2007 i obert a tothom, es reuneix in situ o per e-mail (llista pròpia) per canviar impressions i per atendre les consultes d'heràldica que rep la Societat, tant d'ens locals com de centres d'estudis o particulars. Una de les consultes més habitual és la dels escuts de cognoms quan realment només hi ha escuts de llinatges; evidentment se'ls respon informant-los. Els treballs que realitzen van des de l'adquisició de llibres, recollir articles, donacions de treballs fins a escanejar els fons que disposa la Societat i fer-ne les fitxes. Tanmateix, estan començant un projecte per fer fitxes del material de que disposen, així com fer un recull de fotografies i materials per elaborar un corpus heràldic de Catalunya. Els interessats en participar cal que es posin en contacte amb els responsables del grup, Josep Vicent Ferrando i Ramon Rovira (infoheraldica@scgenealogia.cat).

Genealogia. Hem engegat un Grup de Treball de Genealogia, obert a tots els socis i sòcies que hi vulguin participar. Els objectius són múltiples, entre ells possibilitar l'intercanvi de recerques entre els socis i sòcies (via web i a la seu) o crear un seminari de genealogia. Les primeres reunions ens han dut entusiasme perquè tot això arribi a ser una realitat. Estem en contacte amb diversos companys de la Societat per ajudar-nos a fer-ho possible, sobretot assessorant-nos en temes informàtics. Animeu-vos a participar! Podeu fer propostes de treball, contribuir perquè els objectius arribin

a ser una realitat, parlar de genealogia, ... És necessari que la SCGHSVN tingui punts de trobada, de reflexió i possibilitats d'intercanvi entre tots nosaltres, i tot això ho estem intentant muntar. Per a apuntar-vos-hi, resoldeu qualsevol dubte o aportareu suggeriments, escriviu-nos a infogenealogia@scgenealogia.cat o a la nostra seu per correu ordinari. Us hi esperem!

Cursos

Ja està en marxa el primer bloc de cursos de l'any 2008. La quantitat d'alumnes matriculats en cada curs és la següent: Genealogia 17, GDS 10, Sigil·lografia 3, Vexil·logia 2, Iniciació a la Paleografia 19, Paleografia i Diplomàtica 10, Llatí (iniciació) 11, Llatí (aprofundiment) 5. Total 77 (alguns alumnes fan més d'un curs).

La matrícula resta oberta per al segon bloc. Les inscripcions es realitzen a través de la secretaria de la Societat.

Cursos externs

Març 8 i 15. Curset de Genealogia a Gelida. Es farà un curs intensiu, pràctic, d'iniciació a la recerca genealògica dels nostres avantpassats, gelidencs o general, en base a l'exposició de la vida rural i les masies de Gelida, que rebrà el títol: "De la recerca oral a la documental". Aquest curs el donarà en Ramon Rovira i Tobella, genealogista i vicepresident de la Societat Catalana de Genealogia. Dates: dissabtes 8 i 15 de març, de 11 a 13 hores. Lloc: les Escoles Velles, Gelida (Alt Penedès). Pre-inscripció: ci@castellgelida.org o ramon@scgenealogia.cat

* Per a apuntar-se a qualsevol activitat cal posar-se en contacte preferentment amb el seu responsable, o bé trucar a la secretaria de la Societat.

RACÓ DEL SOCI *

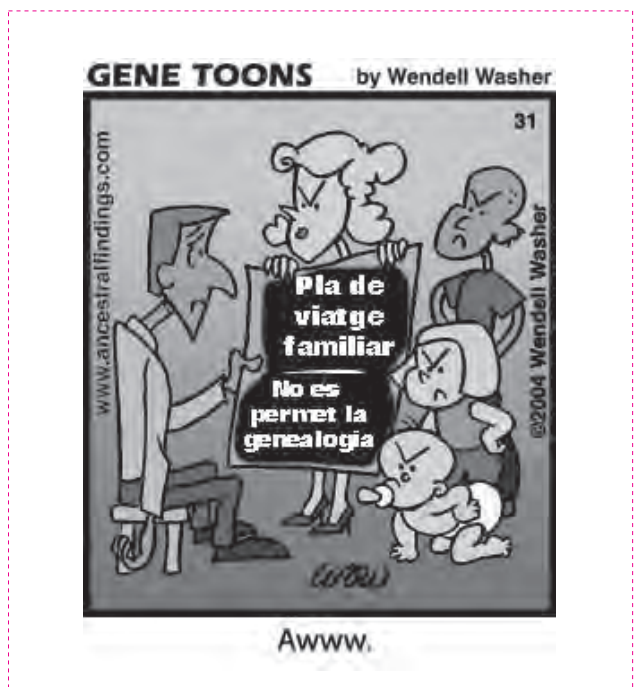
Aquesta secció està destinada a recollir les vostres inquietuds, recerques, trobades familiars, fotografies d'interès general i experiències diverses sobre les nostres disciplines. També podeu fer-nos arribar les vostres opinions i suggeriments sobre la Societat. D'altra banda, us agraïrem la vostra participació en el butlletí amb petits articles i notícies.

Gener 29. Ajuda a Saragossa. Si algú sap quina informació hi ha a l'arxiu del bisbat o de la catedral de Saragossa (si hi ha expedients de matrimonis o llibres d'esposalles com a Barcelona) li agrairia que es posés en contacte amb mi. Estic intentant localitzar uns avantpassats que es devien casar entre 1840 i 1850 en algun lloc d'Aragó (crec que a Saragossa ciutat) però no sé com trobar-los... He intentat trucar parròquia per parròquia però no hi ha hagut manera. Moltes gràcies!
Ignasi Almirall i Arnal, soci núm. 277.

Gener 16. Troballa interessant. Aquest estiu vaig fer una de les troballes més interessants que he tingut fins ara en la recerca de la genealogia familiar. Sabent que els meus Casanovas (fins llavors la generació del 4t avi) tenien els seus orígens a Montblanc (Tarragona), vaig saber que al seu Arxiu Històric Comarcal (AHCMO) tenien un Fons d'una Família Casanovas (1644-1929), que òbviament vaig anar a consultar. I vés per on, que em vaig dur l'agradable sorpresa de poder confirmar que provinc d'aquesta mateixa família Casanovas!! Segons en Ramon Rovira aquests Casanoves abans de Montblanc, eren de Gelida, però oriünds del Regne de França a principis del segle XVII. Així doncs, segueixo les meves investigacions per a veure si puc documentar aquest lligam amb els de Gelida. El "salt" que he pogut fer en el meu arbre genealògic ha estat força important sobretot per poder disposar de documentació força variada i curiosa! A més a més dels Casanovas Pedrol, he trobat relacionades altres famílies com els Gavaldà, Barril, Cervelló, Vidal, Anglès, Salat, Cullaré, Panadès, Queralt, Farriol, Masalies, Boada... Si algú estigués interessat en alguns d'aquests cognoms, amb molt de gust compartiré la informació!
Esmeralda Casanovas Casas, sòcia núm. 656.

Gener 14. Una recerca impossible. Em dedico a fotografiar els llibres de Solivella i també us volia comentar que tinc avantpassats a Alforja, Alcanar i Alió. M'agradaria que algú pogués fer-me el favor de mirar els llibres parroquials. A mi no em faria res fer gestions a Badalona, on visc, per tal d'ajudar qui ho necessiti. D'altra banda, i entrant en el terrenys de les recerques impossibles..., cerco la defunció d'una besàvia que va néixer a Mazarrón (Múrcia). Aquesta va tenir dos fills (un d'ells, el meu avi) i el 1926 es va casar a Tetuan amb un senyor que no era el meu besavi. Em va costar gairebé dos anys esbrinar tot aquest "tinglado". He escrit a l'església de Tetuan (em van enviar el certificat de

matrimoni) per si em podien mirar la defunció. Res. He escrit a pobles de la zona on podia haver-se mort: Ceuta, Melilla, Larache, Oran, etc. Res. Els que em responen em diuen que no s'ho poden mirar sense una data aproximada. Segons informacions d'aquelles que no saps si creure-te-les, la dona es va morir abans de 1940. Fins aquesta data m'ho han mirat al Registre Civil de Melilla, a l'Arxiu Històric Diocesà de Màlaga (grans persones, la van buscar fins el 40 per les parròquies de Melilla), a Mazarrón (ho vaig mirar fins el 1980) i al consolat de Tetuan. Res. Al fòrum em van suggerir l'arxiu central de Madrid però allí se'm va dir que em caldria una data mínimament contrastada sinó no m'ho buscarien. Si algú té una bona idea i/o un "enxufe" fabulós al Registre Central, que m'ho faci saber que li faré un monument a la placeta que han inaugurat davant de casa meva.
Teresa Riba i Garcia, sòcia núm. 507.

Gener 12. Sobre el cognom "Sayrach". Després de treballar-hi una pila d'anys, he acabat l'estudi del cognom Sayrach, de les dues branques que he trobat a Catalunya: la que en dic "del Montseny" perquè s'ha desenvolupat als peus d'aquesta muntanya (principalment a Seva); i la que en dic "de les Garrigues", perquè abans d'instal·lar-se a Barcelona van viure durant cent anys a l'Espluga Calba i pobles del seu entorn. La branca del Montseny consta documentalment que ve del "regne de França". De la de les Garrigues, el primer Sayrach documentat l'he trobat a Isona i no he pogut pujar més, per falta de llibres, però tot m'indueix a pensar que també ve de França. Precisament a pocs quilòmetres al nord de Tolosa hi ha un petit poble anomenat Sayrac. Com era d'esperar, a Sayrac no hi ha cap Sayrach. El nom Sayrach degué ser l'àlies que a Catalunya van posar als

nouvinguts, fent referència d'allà on venien. Rastrejant les dues línies genealògiques he descobert algun indici del que acabo de dir: en la del Montseny en els llibres parroquials de vegades se'ls anomena "Jaques"; i en la de les Garrigues, als primers Sayrach que eren a Isona, a algun descendent se li afegeix l'àlies "Santa". M'agradaria que algú que s'hagi trobat amb algun cas semblant, m'orienti sobre com "superar els Pirineus" i veure de trobar els antecessors dels dos primers Sayrach de Catalunya, documentats els anys 1586 i 1652, respectivament; sabent que comptem amb els seus possibles cognoms francesos (Jaques i Santa) i un possible poble d'origen, (n'hi ha d'altres força semblants, com Ceyrac). El meu agraïment. *Jaume P. Sayrach Fatjó dels Xiprers*, soci núm. 640.

Nota: Entitats fraudulentas

La Societat rep des de fa temps consultes i queixes sobre aquestes empreses, però després de consultar-ho ens ha quedat clar que no podem actuar i només ens podem limitar a denunciar-ho. En la nostra web podeu veure un llistat d'empreses que venen productes

fraudulents (<http://www.scgenealogia.org/heraldica/heraldicafrau.htm>).

Nous socis

671: Carles García Gisbert (Sant Feliu de Llobregat), 672: Santiago Castells i Pla (Barcelona), 673: Adela Mont i Carreras (Vilacolum), 674: José-Maria del Pozo Fina (Barcelona), 675: Miquel-Àngel Prats i Fabra (Reus), 676: Emili Ascaso i Batllori (Barcelona), 677: Joan Plana i García (Cabrils), 678: Marià Baig i Aleu (Sabadell), 679: Xavier Argemí i Salat (Barcelona).

* Per a respondre a qualsevol dels socis que ens escriuen cal posar-se en contacte amb nosaltres (butlleti@scgenealogia.cat) i els farem arribar la vostra resposta. L'equip de redacció es reserva el dret de resumir o extractar el text si ho creu necessari, sempre amb previ avís a l'autor, així com escollir les col·laboracions que cregui més adients. En qualsevol cas, les opinions expressades pels autors reflecteixen únicament les seves idees.

NOTÍCIES

• *Setembre 30.* La Duquesa d'Alba aconseguí el títol de Comtessa de Guimerà. Des del passat 6 de setembre, Maria del Rosario Cayetana Fitz-James Stuart y Silva, vint vegades Grande de España, ostenta aquest nou títol arrel de la mort del darrer Comte, Carlos Caro Vázquez. Tots dos, juntament amb en Tello González de Aguilar Erile, van competir per obtenir-lo l'any 1969. El títol del comtat de Guimerà, instaurat des de l'any 1599, no té cap utilitat pràctica però és un títol desitjat per l'aristocràcia actual. (*La Mañana*)

• *Octubre 6.* La família Martí mitjançant el resultat de proves genètiques d'ADN aconseguí arguments per reivindicar el llinatge Romanov. Aquest mapa genètic, enviat des de Houston, mostra coincidències importants amb el dels Romanov. Carme Martí, nascuda el 1942 a l'hospital de la Creu Roja d'Elna i que amb vuit mesos va entrar a l'hospici de Girona, ja pot lluitar per demostrar que pertany al llinatge de l'últim tsar de Rússia, Nikolai Aleksàndrovich Romanov (Nicolau II), executat pels bolxevics el 1918. Tot i així, darrerament un grup d'arqueòlegs russos assegura haver trobat el cos de Maria Romanov. Si es confirmés això posaria punt i final a la creença de la Carme Martí sobre l'origen de la seva mare, enterrada al cementiri de Salt. (*Diari de Girona*)

• *Octubre 20 i 21.* XVII Congreso Nacional de Vexilología a Valladolid. El congrés es va celebrar a la Capilla de l'Hospital Viejo i a la seu del grup FIDOTEC. Els conferenciants van ser: José Manuel Erbez Rodríguez, *El león de España y otras bestias del Reino*; Jaroslav Martykán, *Banderas regionales de Bohemia*; Antonio Gutiérrez González, *La colocación de banderas en edificios públicos*; Tomás Rodríguez Peñas, *La fiesta del*

Corpus en Valdemorillo; Javier Zubizarreta López, *Una bandera con moral*; Javier Campos de Varas, *El papel de las banderas en la sociedad mediática de hoy día*; Jorge Hurtado Maqueda, *Banderas en torno a Lope de Aguirre. Las banderas de los marañones*; Rafael Álvarez Rodríguez, *Guiones de los regimientos de ingenieros del ejército español*; Ignacio López de Montenegro Riscos, *Hermandad de Santa Marta*; José Tormo Colomina (presentada por Tomás Rodríguez Peñas), *A propósito de los objetos que estudia la vexilología*. El segon dia es va realitzar també la visita al Museo Oriental i l'Asamblea Extraordinaria de la Sociedad Española de Vexilología. Més detalls a: <http://driza.blogspot.com/2007/10/celebrado-en-valladolid-el-xxii.html>

• *Octubre-Gener.* Trobades familiars. Diferents nissagues s'han reunit al llarg d'aquests mesos. Els Isern, els Fradera, els Trench, els Vilamala, els Coll i els Escudés són algunes d'elles. Els Isern, arribats des d'Anglès, la Celleria, Girona, Manlleu, Camprodon i les Planes van rebre al finalitzar la trobada un arbre genealògic (*Diari de Girona*). Els Fradera arribats des de Girona, Santa Coloma de Farners, Mataró, Sant Hilari, Palafrugell, Arenys de Mar, etc. es van reunir a Osor i esperen tornar-se a trobar l'any vinent (*Diari de Girona*). Els Trench van retrobar-se a Manresa. Es reuniren més de 30 famílies arribades des de Sallent, Pontons (Anoia) i Manresa, malgrat enguany faltaven els de Cardona, la Coromina i Sallent. Una de les branques resideix a Xile. La nissaga procedeix de Súria, del mas anomenat el Munt, actualment desaparegut (*Regió 7*). Els Vilamala, més de cent persones, es van retrobar a Prats de Lluçanès, d'on és originària una de les famílies. La majoria viuen a les

comarques d'Osona, el Lluçanès i el Bages (*Regió 7*). Els Coll, originaris del mas Coll de Gaià (Bages), es reuniren a Santa Eulàlia de Puig-oriol, al Lluçanès i van arribar des del Berguedà, Osona i el Bages (*Regió 7*). Els Escudé provenen de Gaià i es reuniren una quarentena de familiars (*Regió 7*).

• *Novembre 9.* Mossèn Josep Maria Marqués i Planagumà, descansa en pau. L'historiador de l'Església de Girona, director de l'Arxiu Diocesà, incansable investigador i escriptor (amb més de 170 títols, entre llibres i articles, centrats sobretot en la història de la seva diòcesi i particularment de les parròquies) va morir el dia 8 de novembre als 68 anys. Era llicenciat en Teologia en la Pontifícia Universitat Gregoriana de Roma, a on també va estudiar Història Eclesiàstica, i llicenciat en Filosofia i Lletres per la Universitat Autònoma de Barcelona. Fou director de l'Arxiu Diocesà de Girona des del 1980 i, a partir del 2003, cap del servei de Patrimoni Històric Documental d'aquesta diòcesi. L'any 2001 fou nomenat membre corresponent de la Real Academia de Historia de Madrid. En un comunicat, el Bisbat de Girona ha destacat el seu "ingent treball" de classificació a l'Arxiu Diocesà així com les iniciatives per posar la documentació a l'abast dels investigadors. (*La Vanguardia; Diari de Girona*)

• *Novembre 12.* La Seu d'Urgell inicia les obres de l'arxiu històric. Les obres del nou edifici van començar fa uns dies, i ocupen un espai de 1.500 metres quadrats i dues plantes, amb la previsió que s'hagi enllestit d'aquí a un any. (*Regió 7*)

• *Novembre 12.* Cristòfol Colom era de Sant Boi de Llobregat? L'historiador, filòleg i pedagog Jaume Codina, mort el passat 23 de maig, assegura a la seva obra pòstuma que Colom era sant-boià, segons informà el seu fill, Jordi Codina. Aquesta afirmació es sustenta en un rigorós i intuïtiu treball d'investigació, com era habitual en ell. La família de l'historiador no ha concretat encara la data de publicació del llibre. Tanmateix, l'ajuntament del Prat de Llobregat va signar amb la família un conveni de dipòsit del fons documental i bibliogràfic (uns 2.000 llibres) del Dr. Codina. L'arxivera municipal, Marga Gómez, ha explicat que la majoria de la documentació d'aquest fons prové de donacions particulars de L'Hospitalet, Sant Boi i El Prat de Llobregat així com d'arxius d'elaboració pròpia. (*La Vanguardia*)

• *Novembre 22.* Els arxius secrets del Vaticà referents als Borja, arriben a València de la mà d'Eliseu Climent. Una còpia digitalitzada dels arxius personals i secrets dels dos papes Borja, Calixte II i Alexandre VI, molts d'ells inèdits, seran estudiats per l'Institut Internacional d'Estudis Borgians. Aquest fons el formen un total de 600 CD amb centenars de milers de documents, on es troba la veritat d'aquesta saga familiar. Climent va organitzar un acte simbòlic —presidit per Jaime de Marichalar, duque de Lugo—, a la seu de l'Octubre Centre de Cultura Contemporània (OCCC). La clau d'aquest projecte va ser el jesuïta Miquel Batllori,

impulsor de la idea i el que va facilitar el contacte amb el Vaticà. Va agrair-se públicament la sensibilitat i ajuda de la Fundació AXA Winterthur que ha fet possible aquesta fita. (*La Vanguardia*)

• *Novembre 26.* Els Premis CIRIT 2007 guardonen l'Institut IES-SEP Lacetània, de Manresa. L'estudiant Laura Valls Cassi ha rebut un Premi CIRIT pel treball *Memòria viva. Genealogia familiar 1931-1945*, dirigit per la professora Carme Botifoll. Els guardons es lliuraran el 15 de desembre, a Barcelona. D'altra banda, els Premis Lacetània guardonen amb una menció honorífica el treball de recerca *Estudi històric i lingüístic de les cartes de Marià Batlles, un burgès manresà del segle XIX*, d'Aina Baraldés i Marta Calmet, alumnes de l'IES Font i Quer, tutorat per Joan Vilamala. (*Regió 7*)

• *Novembre 27.* L'Arxiu Comarcal del Bages restaura 26 documents d'entre els segles XIV i XX, des que es va crear el servei de restauració l'any 2004 gràcies a un conveni amb l'Escola Superior de Restauració i Conservació de Béns Culturals de la Generalitat de Catalunya. L'Arxiu disposa, des d'aleshores, d'un professional de la matèria treballant de forma continuada. El resultat ha estat la restauració de tres manuals notariais (s. XIV), deu pergamins (s. XIV-XVI), quatre llibretes de comptes (s. XIV), dos plànols de gran format i diferent material imprès (s. XIX-XX) així com cartells de començaments del s. XX. (*Regió 7*)

• *Novembre-Desembre.* L'Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona incorpora dins l'inventari de llibres sacramentals nous registres procedents de les parròquies de Rocafort de Vallbona, Nalec, Sant Martí de Maldà, Constantí, Santa Maria de Cambrils, Bràfim, l'Argentera, les Irlles, Rocallaura, Riudecols, Arbolí, Ardenya, Castellvell del Camp, Biure de Gaià, Rocafort de Queralt i Vallverd. (<http://arxiu.historic.arquebisbat.tarragona.cat/index.php>)

• *Gener, 14.* Puigcerdà reclama a Cultura el retorn de dos llibres sobre la seva fundació. El *Llibre de privilegis* i el *Dietari de Puigcerdà* van ser robats de l'Arxiu Municipal els primers anys del segle passat, segons l'Ajuntament i la comunitat científica local. Entre tots dos llibres recullen documents que van des del segle XII al XIX. En tres ocasions han estat reclamats de forma oficial i cap de les vegades no s'ha obtingut resposta. Tanmateix, Sebastià Bosom, responsable de l'Arxiu, ha anunciat que es farà properament una nova edició de l'esmentat *Llibre de Privilegis*, així com del *Llibre de Provisions reials de Puigcerdà*. A més, s'han restaurat dos cartularis, el *Llibre Verd* i el *Trasllat del Llibre Verd*. Això ha estat possible gràcies a un programa de restauració portat a terme pel dit Arxiu. (*Regió 7*)

• *Gener, 7.* Descobreixen un estendard de la Guerra dels Segadors. Amb unes mides de 177 per 144 centímetres, està decorat a mà i presenta quatre imatges religioses: Sant Pere i la Mare de Déu per un costat i per l'altre, Sant Llorenç i Sant Antoni de Pàdua. Aquest penó

va romandre amagat durant tres segles i va ser custodiat en secret per diferents famílies. Ara ha estat recuperat pel Museu d'Història de Catalunya a on quedarà exposat. Sembla que les hipòtesis formulades per dit Museu així com pel Museu Tèxtil de Terrassa han estat confirmades per l'expert en vexil·lologia Josep Porter i Moix, a qui se li va demanar un informe previ. Segons Porter es tractaria d'un guió d'una unitat de dragons, formacions militars que portaven estandards amb la mateixa forma que el recentment descobert. També apunta que segurament hauria pertangut a algun col·lectiu o gremi del segle XVII. (*La Vanguardia*)

• *Gener 27.* Desapareix la bandera pitiüsa. La bandera de les quatre barres i els quatre castells que identifica a Eivissa i Formentera des de fa 30 anys i que va ser avalada per l'Institut d'Estudis Eivissencs pot desaparèixer. El mateix Institut i el conseller de cultura diuen que l'esmentada bandera era de caràcter provisional i que el criteri que es va seguir en el seu moment no estava documentat. Actualment el mateix Institut i la Conselleria de Cultura diuen que el canvi ha estat degut a la transformació de l'escut del Consell i que aquest ha estat "consensuat pels millors heraldistes de l'Estat". (*Diario de Ibiza*)

• *Gener.* Va néixer l'Asociación Cántabra de Genealogía, una associació sense ànim de lucre. La seva intenció és potenciar la investigació i difusió de la genealogia a Cantàbria. Tanmateix, això els permetrà arribar a estaments, oficials i privats, que condicionen l'èxit de les seves recerques. Els seus objectius i les activitats a desenvolupar es poden veure al web provisional: <http://es.geocities.com/ascagen/>. Per formar part de l'associació o per qualsevol altra informació cal adreçar-se a ascagen@yahoo.es, o també a asociacioncantabradegenealogia@yahoo.es. (*Fòrum de Rediris*)

• *Gener.* A finals d'aquest mes es va crear també l'Asociación Riojana de Genealogía y Heráldica. El seu objectiu és reunir els estudiosos i aficionats d'aquestes

disciplines de la Comunitat Autònoma de la Rioja, i a tots aquells que tinguin avantpassats o investiguin aquesta comunitat. Per unir-se al grup cal adreçar-se a genrioja@hotmail.com. La seva web és: <http://genrioja.iespana.es/>. (*Natalia C. Revestido, Fòrum Socinautes*)

• *Juny 23 a 28.* En aquestes dates es celebrarà el XVIIIè Congrés Mundial d'Heràldica, que tindrà lloc a Quebec i té una periodicitat bianual. L'anterior es va celebrar a Edimburg l'any 2006. El congrés inclou exposicions heràldiques i diverses conferències relacionades amb aquesta disciplina (<http://www.heraldicahispana.com/npds/viewtopic.php?topic=668&forum=7>).

• *Resolucions sobre escuts i banderes* (DOGC, des de mitjan 2007). Escuts: Rupit i Pruit, Mediona, la Selva de Mar, Alcarràs, Consell Comarcal del Priorat, Solivella, la Quar, l'Albagés (modificació), Castell de l'Areny, Montseny, els Muntells, Palau-sator (modificació). Banderes: Castelló d'Empúries, Parlavà, Sant Vicenç dels Horts, Torrefarrera, Corbera d'Ebre, Puigpelat, Rocallaura, Sora, la Pobla de Mafumet. En principi, les imatges dels escuts i banderes dels ens locals de Catalunya es poden trobar a la web <http://www.municat.net> (per a la bandera cal entrar on diu "símbols oficials"); tot i així, les novetats, com algunes de les de més amunt, acostumen a tardar a aparèixer a la web. (*Enric Fontvila, soci núm. 641*)

• *Títols nobiliaris.* B.O.E. 226, 20-09-2007: Resta sense efecte la R.C.S. el títol de marquès d'Oliver a Don Felip Ricart i d'Olivar. B.O.E. 226, 20-09-2007: Expedida la R.C.S. el títol de comte de Guimerà a Dona Maria del Rosario Cayetana Fitz-James Stuart y Silva (Duquesa d'Alba, de Berwick...). B.O.E. 298, 13-12-2007: Expedida la R.C.S. el títol de marquès de Cabanes a Don Josep Garriga-Nogués i Gonzalo. B.O.E. 40, 15-02-2008: Expedida la R.C.S. el títol de comte de Sagunt a Don Antonio Romeu y Fernández. (*Ramon Rovira i Tobella*)

LLIBRES, WEBS, ARXIVS

Setembre. A la revista *Personal Computer & Internet*, núm. 56, pag. 256–259, trobem un reportatge en castellà sobre un nou programa genealògic anomenat *Family.Show*, creat per Vertigo Software. Ha estat creat a partir de Microsoft Windows Presentation Foundation (WPF). Aquest programa funciona com un explorador genealògic i permet elaborar, emmagatzemar, compartir i exportar el teu propi arbre de família. Tanmateix, cada membre queda registrat i associat a imatges, memòries, relacions o dates, per després mostrar la informació als interessats. Des de mitjans de juliol existeix una nova versió del software, *Family.Show 2.0*. Per instal·lar la versió actualitzada cal dirigir-se a la web <http://www.vertigo.com/familyshow.aspx>, tot i que cal

saber anglès ja que tot està escrit en aquesta llengua. (www.ucm.es)

Novembre. *Nomenclàtor toponímic de la Catalunya del Nord*, per en Joan Peytaví i Deixona. Editat per l'Institut d'Estudis Catalans i Universitat de Perpinyà-Via Dominica, Novembre 2007. ISBN 978-84-7283-920-5.

Novembre. Un equip de professors de la Universitat Rovira i Virgili publiquen el llibre *Cada casa és un món. Família, arquitectura i economia a la Cerdanya*, d'en Joan J. Pujadas, Montserrat Soronellas i Gemma Casals; col·lecció: Temes d'etnologia de Catalunya; editat per la Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, octubre 2007. En ell es parla,

entre d'altres temes, de 15 nissagues cerdanes de les que publica els seus arbres genealògics. (*Redacció del Butlletí*)

Desembre, 20. Presentació del llibre *Història dels Llupià i dels seus llinatges incorporats: Icard, Roger i Vallseca*, conseqüència del treball d'un grup d'investigadors universitaris, dirigits pel Dr. Josep Fernández Trabal, historiador de l'Arxiu Històric de Catalunya, i editat per Trabucaire (Perpinyà). L'estudi comença l'any 1088, primera data documentada del llinatge Llupià, fins el 1771 quan aquests entronquen amb en Francesc Desvalls i Alegre, marquès de Poal. Llibre important tant en quant la genealogia d'aquest noble llinatge, que ha esdevingut un veritable escull pels investigadors, com per conèixer la història entre el Rosselló i Catalunya. (*La Vanguardia*)

Desembre. Web que conté la història de Palamós i rodalies a més del buidatge dels arxius parroquials, elaborat per l'historiador local en Pere Trijueque, que ha remodelat recentment dita web. El Sr. Trijueque ha publicat multitud de treballs sobre Palamós i voltants, imprescindibles per a començar qualsevol recerca en l'esmentada població (<http://www.palamos-santjoan.org/>)

Altres webs interessants: Molt interessant per a la paleografia: <http://theleme.enc.sorbonne.fr>. Per a la consulta de diaris antics de tota Espanya: <http://hemerotecadigital.bne.es/cgi-bin/Pandora>. Tesis doctorals: <http://www.tesisexarxa.net>.

UNA CERTIFICACIÓ D'ARMES

La Sra. Ernestina Torelló i Llopart, filla de la Sra. Josepa Llopart i Mir, pubilla de can Martí de Baix (avui Cava Torelló), i també de can Martí Dalt o de la Torrevella, de Gelida, rebé l'any 1995 una certificació d'armes, emesa per l'Assessor d'Heràldica de la Generalitat de Catalunya amb les següents armes:

Escut quarterat: al 1r de sinople, una espasa flamejada d'argent guarnida d'or; al 2n d'argent, una ferradura de sable ressaltant sobre una espasa revessada d'atzur; al 3r d'argent, un lleopard lleonat d'atzur; al 4t de sinople, un toro de sable; l'escussó sobre el tot de gules, una torre oberta d'or.

Els quarters fan referència als propietaris que al llarg de més sis segles han estat, els Miquel, els Martí, els Llopart i els Torelló, i l'escussó al mas de la Torrevella. L'escut el podran posar a la façana i en tota mena de béns mobles.

(*Ramon Rovira i Tobella*)

ADQUISICIONS BIBLIOGRÀFIQUES

- *Manuscrit del Rnt. Antoni Campillo i Simón Any 1779, dipositat a l'Arxiu de Història de Barcelona (Casa del Ardiaca)* (4 volums). Cedit pel soci Josep Paulo i Sàbat, cronista d'Esparraguera (2001) i donació de Ramon Benavente, soci, de Martorell, 2007.
- *Tratado de Heráldica Eclesiástica en relación con la Iglesia española.* Fernando del Arco y García (Madrid, 2006). Donació de l'autor.
- *La Ilustre Casa Rodríguez de Santurio en América, oriunda de Asturias.* Yves de la Goublaye de Menorval y Rodríguez de Quirós (La Paz, 2000). Congrés Perú, X-2008.
- *Historia Cronológica del Perú.* J. Antonio del Busto Duthurburu (Director de la investigación) (Lima, 2006). Congrés Perú, X-2008.
- *Los de La Fuente de Tarapaca.* Rosa Larco de Miró Quesada; separata del núm. 18 de la Revista del Instituto Peruano de Investigaciones Genealógicas (Lima, 1991). Congrés Perú, X-2008.
- *Els nous terrassencs i la ciutat* (Col·lecció el Portal de la Guia, núm. 2) (Terrassa, 2007)
- *Terme*, núm. 22 (novembre 2007). Terrassa [Revista].
- *Heráldica general y fuentes de las armas de España*, Ignacio Vicente Cascante (Barcelona, 1956)
- *Nobiliario español, diccionario heráldico de apellidos españoles y de títulos nobiliarios*, Julio de Atienza (Madrid, 1954)
- *Armorial de la provincia de Baleares*, Sebastià Feliu (Mallorca, 1956) [Fotocòpies]
- *El solar catalán valenciano y balear* (4 volums), A. y A. García Carraffa (San Sebastián, 1968)